

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____

**Голові Комітету з питань
економічного розвитку
Верховної Ради України
Наталусі Д.А.**

Шановний Дмитре Андрійовичу!

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розглянула проект Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення корпоративного управління в товариствах» (реєстраційний № 10304 від 29.11.2023), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Калауром І.Р., Струневичем В.О., Ватрасом В.А. та іншими, і надає довідку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо зазначеного законопроекту (додається).

Додаток: на 4 арк.

З повагою

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ

Курочкін С.М.
254-37-30

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A040000003A9700005CE60100

Підписувач Магомедов Руслан Садрудинович

Дійсний з 25.05.2023 11:32:06 по 25.05.2024 11:32:06

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 08/02/17937 від 27.12.2023

ДОВІДКА

**Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства
щодо удосконалення корпоративного управління в товариствах»
(реєстраційний № 10304 від 29.11.2023), внесеного на розгляд Верховної Ради
України народними депутатами України Калауром І.Р., Струневичем В.О.,
Ватрасом В.А. та іншими**

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) в межах компетенції надає зауваження та пропозиції до зазначеного законопроєкту.

2. Проєкт Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення корпоративного управління в товариствах» (реєстраційний № 10304 від 29.11.2023), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Калауром І.Р., Струневичем В.О., Ватрасом В.А. та іншими (далі – Законопроєкт), передбачає внесення змін до Законів України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» та «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», які стосуються окремих питань корпоративних відносин у акціонерних товариствах та товариствах з обмеженою і додатковою відповідальністю.

2.1. Підпунктом 1 пункту 1 Законопроєкту пропонується доповнити частину другу статті 15 Закону України «Про акціонерні товариства» новим пунктом 16, що передбачає доповнення відомостей, які має містити статут акціонерного товариства, відомостями про місцезнаходження товариства.

Така пропозиція не підтримується з огляду на наступне.

Внесення змін до статуту товариства відповідно до процедури, передбаченої у цьому Законі, потребує значних фінансових витрат та тривалого часу, оскільки таке рішення приймається загальними зборами акціонерного товариства більш як трьома чвертями голосів акціонерів, які зареєструвалися для участі у таких зборах.

Разом з тим, частиною першою статті 93 Цивільного кодексу України передбачено, що місцезнаходженням юридичної особи є фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу, з якого проводиться щоденне керування діяльністю юридичної особи (переважно знаходиться керівництво) та здійснення управління і обліку. Отже, зміна місцезнаходження товариства стосується поточної (операційної) діяльності акціонерного товариства, управління якою здійснюється виконавчим органом товариства.

Необхідно також зазначити, що статтею 4 Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1132 від 14 червня 2017 року щодо деяких аспектів корпоративного права (далі - Директива) передбачено, що: «У статуті або установчому документі чи в окремому документі, опублікованому згідно з процедурою, встановленою законодавством кожної держави-члена відповідно до статті 16, повинна міститися принаймні така інформація: (а) зареєстрований офіс;».

Частиною першою статті 16 Директиви передбачено, що: «1. У кожній державі-члені в центральному реєстрі, комерційному реєстрі або реєстрі компаній на кожному із зареєстрованих у ній компаній повинна бути відкрита справа.».

Звертаємо увагу на те, що пунктом 10 частини другої статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» вже передбачено, що в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань містяться відомості про місцезнаходження юридичної особи.

З огляду на вищезазначене, вважаємо за необхідне **виключення із Законопроєкту підпункту 1 пункту 1**, яким пропонується доповнити частину другу статті 15 Закону України «Про акціонерні товариства» новим пунктом 16, що передбачає доповнення відомостей, які має містити статут акціонерного товариства, відомостями про місцезнаходження товариства. Натомість з метою врахування вищезазначеної вимоги статті 4 Директиви пропонуємо передбачити доповнення статті 93 Цивільного кодексу України новою частиною другою такого змісту:

«2. Місцезнаходження юридичної особи визначається рішенням виконавчого органу такої юридичної особи.».

Аналогічні зауваження й до **підпункту 4 пункту 5 Законопроєкту**, яким пропонується доповнити частини п'яту статті 11 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» новим пунктом 5, що передбачає доповнення відомостей, які має містити статут товариства, відомостями про місцезнаходження товариства, який теж пропонуємо **виключити із Законопроєкту**.

2.2. Підпунктом 2 пункту 1 Законопроєкту пропонується викласти частину першу статті 29 Закону України «Про акціонерні товариства» у такій редакції:

«Договір, за яким акціонери товариства зобов'язуються реалізувати свої права та повноваження певним чином або утримуватися від їх реалізації (далі - корпоративний договір), вчиняється в письмовій формі. У разі недодержання вимоги закону про письмову форму корпоративного договору такий договір є нікчемним.

Корпоративний договір може бути оплатним або безоплатним.

Сторонами корпоративного договору можуть бути саме акціонерне товариство та треті особи.».

Звертаємо увагу, що зміст абзацу третього запропонованої редакції частини першої статті 29 Закону України «Про акціонерні товариства» суперечить абзацу першому цієї ж частини, а також звужує коло сторін корпоративного договору. У зв'язку з цим, пропонуємо абзац третій підпункту 2 пункту 1 Законопроєкту викласти у такій редакції:

«Додатковими сторонами корпоративного договору також можуть бути саме акціонерне товариство та треті особи.».

Також, пропонуємо у підпункті 3 пункту 2 Законопроєкту, яким передбачено внесення аналогічних змін до частини першої статті 7 Закону України «Про

товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», абзац третій запропонованої редакції частини першої викласти у такій редакції:

«Додатковими сторонами корпоративного договору також можуть бути саме товариство та треті особи».

2.3. Підпунктом 6 пункту 2 Законопроект пропонується доповнити статтю 33 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» новою частиною 2-2, абзац перший якої містить таку редакцію:

«Довіреність на право участі та голосування на загальних зборах учасників, видана учасником = фізичною особою, посвідчується нотаріусом чи іншою посадовою особою, яка, відповідно до закону, має право вчиняє такі нотаріальні дії.»

Пропонуємо зазначений абзац доповнити словами «, а також у випадках коли учасниками товариства прийнято рішення про облік часток товариства в обліковій системі часток, що ведеться Центральним депозитарієм цінних паперів, може посвідчуватися депозитарною установою у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.».

2.4. Підпунктом 7 пункту 2 Законопроект пропонується доповнити статтю 37 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» новою частиною третьою такого змісту:

«3. На випадок смерті єдиного учасника в товаристві нотаріус може призначити управителя корпоративними правами за ініціативою спадкоємця (-ів) до моменту його (їх) вступу до товариства.»

Вважаємо необхідним доповнення Законопроект додатковими положеннями з метою більш детального врегулювання функціонування нового інституту «управителя корпоративними правами», який запропоновано ввести вищезазначеними нормами Законопроект, зокрема щодо того, хто може виступати управителем, які вимоги встановлюються до нього, які функції (повноваження) ним виконуватимуться, тощо.

2.5. У цілому підтримуючи ідею передбачення змін, запропонованих Законопроект до статей 37 та 39 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», разом з тим, звертаємо увагу на існуючий принцип уніфікації норм та єдиних підходів щодо регулювання питань корпоративного управління для акціонерних товариств й товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю.

У зв'язку з цим, пропонуємо розглянути доцільність внесення до Закону України «Про акціонерні товариства» змін, аналогічних за змістом до змін, запропонованих Законопроект до статей 37 та 39 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю».

2.6. Крім того, звертаємо увагу, що норми Законопроект потребують суттєвого редакційного доопрацювання з метою викладення його тексту з урахуванням вимог нормопроєктувальної техніки.

За результатами проведеної експертизи проекту Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення корпоративного

управління в товариствах» (реєстраційний № 10304 від 29.11.2023), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Калауром І.Р., Струневичем В.О., Ватрасом В.А. та іншими, Комісією в межах компетенції надані зауваження та пропозиції.

Прийняття Законопроєкту не потребуватиме розробки Комісією нових нормативно-правових актів, а також приведення чинних нормативно-правових актів Комісії у відповідність із положеннями Законопроєкту у разі набуття ним статусу Закону України.

3. Відповідальною особою за супроводження законопроєкту на пленарних засіданнях Верховної Ради України визначено Члена Комісії Лібанова Максима Олександровича.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ